

med fuldtidsarbejde, svarer til § 2, stk. 2, 1. pkt., i den nuværende lov om åben uddannelse. Fortolkningen af den nuværende bestemmelse har været restriktiv, idet det har været forudsat, at kun undervisning uden for normal arbejdstid kunne godkendes som åben uddannelse, medmindre det drejede sig om personer med aftenarbejde eller lignende. Hovedreglen er fortsat, at undervisningen skal ligge uden for normal arbejdstid, men der vil også være mulighed for at følge enkelte undervisningstimer om ugen inden for den normale arbejdstid, i det omfang arbejdsgiver sædvanligt giver tilladelse til arbejdstidsforskydninger eller fleksibel arbejdstilrettelæggelse.

For så vidt angår de korte kurser, fremgår det af stk. 4, at de kan tilrettelægges som heltidsundervisning, hvilket på grund af kursernes korte varighed er foreneligt med et fuldtidsarbejde, jf. nærmere nedenfor.

I stk. 2, 2. pkt., slås det fast, at deltagerne har krav på at kunne gennemføre åben uddannelse som enkeltfag. Dette gælder dog ikke de korte kurser, som typisk ikke kan opdeles i enkeltfag. Ved enkeltfag forstås en fagligt afgrænset del af uddannelsen, hvortil der er knyttet en prøve, eksamen eller selvstændig bedømmelse i øvrigt.

I stk. 3, 1. pkt., præciseres det, at heltidsuddannelser, der udbydes som åben uddannelse, skal tilrettelægges på deltid. Det betyder i princippet, at tilrettelæggelsen af uddannelsen som åben uddannelse skal ske adskilt fra heltidsuddannelsen, men som det fremgår af 2. pkt., hindrer det ikke, at institutionerne kan udnytte ledig kapacitet på heltidsuddannelsen. Det er dog en forudsætning, at der kun er tale om indskrivning på enkeltfag eller afgrænsede dele af uddannelsen. Det er således ikke hensigten, at der for den pågældende bliver tale om en heltidsuddannelse, og indskrivning under åben uddannelse vil ikke berettige deltagerne til at modtage statens uddannelsesstøtte.

Allerede i dag er der på en række uddannelsessteder tradition for, at »tompladsstuderende« kan følge undervisningen på heltidsuddannelsen, hvis der er ledig plads på det pågældende hold eller fag. Tompladsordningen er f.eks. udbredt på de humanistiske uddannelser på universiteterne. Det har været en forudsætning for ordningen, at institutionerne ikke fik bevillinger til disse studerende. Det har imidlertid ved opgørelsen af ressourcebelastende studerende vist sig vanskeligt at adskille tomladsstuderende fra ordinære studerende. Omvendt har institutionerne ikke noget incitament til at udbyde ledige pladser, selv om der faktisk er plads til enkeltfagsstuderende på et hold. Bl.a. også derfor foreslås det, at reglerne

om åben uddannelse, herunder reglerne om tilskud og deltagerbetaling, også kommer til at omfatte studerende på tomladsordningen. Herved får institutionerne gennem tilskud og deltagerbetaling et incitament til udbud af ledige pladser på ordinære hold og hermed til en bedre udnyttelse af undervisningskapaciteten. Ved indførelse af deltagerbetaling side-stilles tomladsstuderende med andre deltidsstuderende, hvilket medfører et begrænset tilskudsbehov. Indskrivningen under ordningen vil kun kunne omfatte enkelte fag eller afgrænsede dele af en uddannelse, dvs. f.eks. sidefag eller liniefag, men ikke en fuld uddannelse som f.eks. en bacheloruddannelse.

I stk. 4 beskrives de korte kurser, som hidtil har været udbudt i henhold til efteruddannelsesloven. Det slås fast, at de har en varighed af under 3 måneder omregnet til heltid, og at de kan tilrettelægges frit, bl.a. som heltidsundervisning. Der er i princippet tale om de samme kurser, som er beskrevet i bekendtgørelse nr. 448 af 4. juni 1992 om efteruddannelse, dvs. erhvervsrettede kurser med primært sigte på den private sektor, typisk af op til nogle ugers varighed. Kurserne retter sig især mod behovet i små og mellemstore virksomheder og mod gruppen mellem faglærte og personer med en lang videregående uddannelse, men vil også kunne udbydes på tværs af personalekategorier, som har behov for fælles efteruddannelse, f.eks. i forbindelse med indførelse af ny teknologi og ændret arbejdstilrettelæggelse. Det er ikke hensigten med denne bestemmelse at udbyde uddannelser, som er omfattet af lov om arbejdsmarkedsuddannelser.

Beskrivelsen i § 2, stk. 1 og 4, af åben uddannelse som deltidsuddannelser eller korte kurser under 3 måneder omregnet til heltid indebærer, at der ikke kan ydes statens uddannelsesstøtte til deltagere i åben uddannelse.

I stk. 6 er der en bemyndigelse for undervisnings- og forskningsministeren til at udstede regler om bl.a. de enkelte deltidsuddannelser. Rådgivningen herom gives af de samme rådgivende organer, som rådgiver om de ordinære kompetencegivende uddannelser, dvs. primært Erhvervsuddannelsesrådet, Teknikerrådet og uddannelsesrådene for de videregående uddannelser. Det drejer sig om regler om indhold, eksamen, adgangskrav m.v. svarende til regler for heltidsuddannelserne. For så vidt angår heltidsuddannelser, der udbydes på deltid som åben uddannelse, vil de regler, som gælder for heltidsuddannelsen, også gælde, når uddannelsen udbydes som åben uddannelse. Der kan imidlertid være behov for at fravige disse regler. F.eks. kan det for heltidsuddannelser med indbygget praktik være ønskeligt, at studerende på åben uddannelse kan opfylde praktikkravene